

V Bruseli 26. novembra 2021
(OR. en)

14307/21

ESPACE 116
MARE 32
RECH 537
COMPET 864
MI 888
IND 366
ENV 929
EU-GNSS 48
TRANS 703
TELECOM 432
ENER 529
EMPL 516
CSDP/PSDC 607
CFSP/PESC 1141

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	26. novembra 2021
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	13843/21
Predmet:	Vesmír pre každého – závery Rady (prijaté 26. 11. 2021)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o „Vesmíre pre každého“, ktoré Rada prijala na svojom 3 830. zasadnutí 26. novembra 2021.

Závery Rady o „Vesmíre pre každého“

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

PRIPOMÍNAJÚC

- A. Zmluvu o fungovaní Európskej únie, v ktorej sa ustanovuje právomoc EÚ v oblasti kozmického priestoru¹;
- B. závery Rady o „Stratégii pre Európu v oblasti kozmického priestoru“ z 30. mája 2017², v ktorých Rada nabáda Komisiu a členské štáty, aby spolupracovali s príslušnými aktérmi s cieľom uľahčiť inováciu a rozvoj kozmických aplikácií, obchodných príležitostí, informačných aktivít, ako aj priemyselnej kapacity, a to vrátane podnikov a iniciatív zameraných na kozmický priestor („New Space“), MSP, začínajúcich a rozširujúcich sa podnikov;
- C. závery Rady o „Kozmickom priestore ako hybnej sile“ z 28. mája 2019³, potvrdené na deviatom zasadnutí Rady pre kozmický priestor, v ktorých sa uznáva hlboká transformácia, ktorou prechádza kozmický priestor, na ktorého rozvoj a formovanie pôsobia noví aktéri, napríklad nové krajiny dobývajúce kozmický priestor, a najmä nové súkromné subjekty;
- D. závery Rady o „Vesmíre pre udržateľnú Európu“ zo 4. júna 2020⁴, v ktorých sa uznáva kľúčová úloha kozmického priestoru pre dlhodobý rast, digitálnu transformáciu a zelenú transformáciu;

¹ Najmä jej článok 4 ods. 3 a článok 189.

² 9817/17

³ 9713/19

⁴ 8512/20

- E. závery Rady o „Usmerneniach týkajúcich sa európskeho príspevku k stanoveniu kľúčových zásad pre celosvetové vesmírne hospodárstvo“ z 20. novembra 2020⁵, potvrdené na desiatom zasadnutí Rady pre kozmický priestor, v ktorých sa zdôrazňuje, že európsky vesmírny priestor umožňuje Európe zúčastňovať sa na celosvetovom raste vesmírneho hospodárstva a prispievať k nemu;
- F. oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom „Akčný plán pre synergie medzi civilným, obranným a vesmírnym priemyslom“ z 22. februára 2021, v ktorom sa zdôrazňuje potreba posilniť komplementárnosť medzi príslušnými programami EÚ a nástrojmi s cieľom zvýšiť efektívnosť investícií a účinnosť výsledkov;
- G. závery Rady s názvom „New Space pre všetkých“ z 28. mája 2021⁶, v ktorých sa zdôrazňuje význam sektora New Space pre inovatívny, odolný a konkurencieschopný kozmický sektor Únie, jeho vplyv na európske hospodárstvo a jeho potenciál reagovať na potreby európskych občanov, a teda vytvoriť základ pre európsky prístup k New Space, pričom sa Komisia a Agentúra EÚ pre vesmírny program (EUSPA) vyzývajú, aby prostredníctvom akčného plánu podporili využívanie vesmírnych služieb;

I. Úvod

1. UZNÁVA sociálno-ekonomické prínosy Vesmírneho programu Únie prostredníctvom rôznych aplikácií systému Galileo a služieb programu Copernicus; POZNAMENÁVA však, že priemyselné kapacity európskeho kozmického sektora sú distribuované nerovnomerne; a UZNÁVA, že počet MSP sa zvyšuje rýchlejšie v krajinách s rozsiahlou etablovanou základňou vesmírneho priemyslu, než v krajinách s obmedzenou alebo žiadnou základňou vesmírneho priemyslu;

⁵ 12851/20

⁶ 9163/21

2. POTVRDZUJE, že sektor New Space mení priemyselné podnikateľské modely v kozmickom ekosystéme, čo má vplyv na konkurencieschopnosť európskeho priemyslu; UZNÁVA, že sektor New Space prispieva k rozvoju nových inovatívnych technológií a prináša výhody rôznym odvetviám; a POZNAMENÁVA, že rozvoj nadväzujúcich činností prináša nové podnikateľské príležitosti vo všetkých členských štátoch;
3. BERIE NA VEDOMIE, že svet čelí mnohým globálnym výzvam, ako sú zmena klímy, strata biodiverzity, otázky bezpečnosti, pandémie COVID-19; a ZDÔRAZŇUJE, že kozmický priestor prispieva k ich monitorovaniu a opatreniam na ich zmierňovanie, čím sa zvyšuje odolnosť spoločnosti a jej schopnosť zotaviť sa z kríz; PODČIARKUJE vysokú inovatívnu kapacitu startupov, MSP a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou; a ZDÔRAZŇUJE potrebu lepšie ich začleniť do európskeho kozmického ekosystému v rámci jeho východiskových aj nadväzujúcich segmentov, a to aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce, s cieľom reagovať na globálne výzvy kozmického sektora;
4. UZNÁVA, že kozmický sektor prostredníctvom svojich údajov, služieb a aplikácií v mnohých rôznych sektoroch, ako sú mobilita, pripojiteľnosť, poľnohospodárstvo, energetika, financie alebo zdravotníctvo, uľahčuje život v 21. storočí; a PODČIARKUJE, že kozmický sektor je jedným z najrýchlejšie rastúcich odvetví v Únii; POZNAMENÁVA však, že rozloženie jeho využívania a prínosov by sa mohlo zlepšiť tak, aby sa primerane dostali ku všetkým občanom, inštitúciám a spoločnostiam Únie;
5. UZNÁVA, že kozmický technologický vývoj a inovatívne využívanie kozmických údajov, služieb a aplikácií sú prínosom aj pre bezpečnosť a obranu a prispievajú k strategickej autonómii Únie, pri súčasnom zachovaní otvoreného hospodárstva;

II. Európsky prístup k New Space so zameraním na diverzifikovaný európsky kozmický ekosystém

6. POTVRDZUJE, že európsky kozmický ekosystém je vysoko diverzifikovaný, pričom v jednotlivých členských štátoch sú kapacity týkajúce sa kozmického priestoru rôzne; UVEDOMUJE SI, že v dôsledku zmien v oblasti kozmického sektora, ktoré prináša sektor New Space, môžu mať aj členské štáty, ktoré si ešte len vytvárajú kozmické spôsobilosti, kapacitu na to, aby prispievali k rozvoju kozmických technológií a aplikácií; ZDÔRAZŇUJE, že v záujme maximalizácie prínosov investícií Únie do kozmického sektora by mali mať všetky zainteresované strany možnosť využívať dostupné príležitosti a zúčastňovať sa na rozvoji kozmického sektora a medziodvetvových trhov;
7. VYZDVIHUJE prítťažlivosť kozmického sektora pre rôzne zainteresované strany, počnúc veľkými systémovými integrátormi, cez startupy, MSP a spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou, až po akademickú obec a výskumné inštitúcie, keďže kozmické technológie slúžia ako generátor rozvoja a inovácie; POZNAMENÁVA, že výsledkom historického vývoja kozmického sektora, ktorý viedol k vedúcemu postaveniu Európy vo vesmíre, bola koncentrácia činností v konkrétnych oblastiach Únie; UZNÁVA, že je v záujme Únie podporovať spravodlivejšiu účasť rôznych zainteresovaných strán vo všetkých členských štátoch na vesmírnych projektoch, a to na základe ich odborných znalostí, čo umožní vyvážený rast a zabezpečí konkurencieschopnosť kozmického ekosystému; a v tejto súvislosti BERIE NA VEDOMIE úsilie členských štátov a Európskej vesmírnej agentúry (ESA);
8. PODČIARKUJE význam kozmického priestoru pre strategickú autonómiu Únie pri súčasnom zachovaní otvoreného hospodárstva; a DOMNIEVA SA, že Únia by mala naďalej podporovať autonómnu, bezpečnú a nákladovo efektívnu spôsobilosť na prístup k vesmírnemu priestoru v úzkej spolupráci so svojimi členskými štátmi a ESA, najmä využívaním európskych služieb vynášania na obežnú dráhu pre Vesmírny program Únie, a tým prispievať k tomu, aby hodnotový reťazec zostával primárne v Únii;

9. ZDÔRAZŇUJE význam podpory účasti startupov, MSP a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou, ako aj výskumných organizácií z Únie na rozvoji nových činností;
10. VÍTA iniciatívu CASSINI spolu s nástrojom CASSINI Seed and Growth Funding Facility v rámci Programu InvestEU, ktorá by mala uľahčiť prístup k rizikovému kapitálu, podporiť rozvoj podnikania a zrýchliť rast spoločností; ZDÔRAZŇUJE význam úsilia Komisie a EUSPA prostredníctvom iniciatívy CASSINI o zvýšenie počtu úspešných startupov a scaleupov v kozmickom sektore vo všetkých členských štátoch, ktoré komercializujú kozmické technológie a služby a tým prispievajú k vzniku európskeho New Space ekosystému na podporu podnikania; a PRÍZVUKUJE, že je potrebný koordinovaný prístup s prebiehajúcimi činnosťami ESA, ktorými sa sleduje rovnaký cieľ;
11. VYZDVIHUJE význam rozvoja dobrých priemyselných ekosystémov a posilňovania zručností v členských štátoch v spolupráci s excelentným výskumom, a to maximalizáciou využívania rôznych systémov financovania zo strany Únie, ako sú Európsky sociálny fond, NextGenEU, Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti.

III. Smerom k zelenej a udržateľnej Únii a digitálnej transformácii zahŕňajúcej aj kybernetickú bezpečnosť

12. UVEDOMUJE SI významnú úlohu, ktorú zohráva kozmický priestor pri preukazovaní rozsahu zmeny klímy, a naliehavosť opatrení na zmiernenie jej negatívnych vplyvov; a ZDÔRAZŇUJE nepretržitú potrebu dôkladne monitorovať stav klímy a biodiverzity a využívať všetky existujúce kozmické technológie a nadväzujúce služby s cieľom umožniť zelenú transformáciu hospodárstva Únie; a POUKAZUJE na potrebu vyvíjať a využívať kozmické aplikácie, služby a údaje v úzkej spolupráci s koncovými používateľmi, zainteresovanými stranami a vesmírnym priemyslom vo všetkých členských štátoch;

13. **PODOTÝKA**, že Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti sa môže spolu s Kohéznym fondom, Fondom regionálneho rozvoja a Sociálnym fondom využiť na podporu rozvoja kozmického sektora v členských štátoch, keďže kozmické infraštruktúry, údaje, služby a aplikácie prispievajú k splneniu všetkých troch hlavných kritérií oprávnenosti: opatreniam súvisiacim s klímou, nízkouhlíkovému hospodárstvu a inteligentnej mobilite;
14. **ZDÔRAZŇUJE** potrebu integrácie existujúcich a nových odborných znalostí v rôznych oblastiach nových prevratných technológií, ako sú umelá inteligencia, kvantové technológie, robotika a blokový reťazec, a to v celom kozmickom hodnotovom reťazci, s cieľom maximalizovať hodnotový prínos pre spoločnosť a podniky;
15. **VYZÝVA** Komisiu, aby preskúmala možnosti rozvoja globálneho vesmírneho systému zabezpečených komunikácií Únie založeného na existujúcich a budúcich kapacitách v rámci zložky GOVSATCOM pri plnom rešpektovaní rozpočtu na Vesmírny program Únie a vykonávania existujúcich zložiek Vesmírneho programu Únie;
16. **UPOZORŇUJE** na význam úspešného vykonávania programu Copernicus, ako aj na úspešné a včasné dosiahnutie úplnej prevádzkovej schopnosti systému Galileo;
17. **PRIPOMÍNA**, že vývoj v kozmickom sektore vrátane sektora New Space môže vo veľkej miere prispieť k rozvoju najmodernejšej technológie potrebnej na zaistenie kybernetickej bezpečnosti v Únii, a že synergické využívanie zložiek Vesmírneho programu Únie a iných iniciatív, ako je napríklad EuroQCI, môže byť prínosom pre kritickú infraštruktúru členských štátov; a **PRIPOMÍNA** dôležitosť zložky získavania informácií o situácii v kozmickom priestore vrátane dohľadu nad kozmickým priestorom a sledovaním tohto priestoru pri ochrane existujúcej kozmickej infraštruktúry;

18. ZDÔRAZŇUJE potrebu zabezpečiť udržateľné využívanie kozmického priestoru, pričom sa zohľadní zvyšujúci sa počet krajín s vesmírnym programom a nových aktérov kozmického sektora, ako aj vykonávanie usmernení Výboru OSN pre mierové využívanie vesmíru (UN COPUOS) pre dlhodobé udržateľné využívanie kozmického priestoru; KLADIE DÔRAZ na potrebu pokračovať v diskusii o rozvoji manažmentu vesmírnej prevádzky na politickej, právnej a technickej úrovni; a BERIE NA VEDOMIE úlohu výziev na predkladanie návrhov v oblasti výskumu a inovácií zameraných na manažment vesmírnej prevádzky v rámci programu Horizont Európa, ako aj potenciál nového trhu pre inovácie zabezpečiť udržateľné využívanie kozmického priestoru;

IV. Prioritné opatrenia

19. VYZÝVA Komisiu, EUSPA a členské štáty, aby pracovali na posilnení prepojení medzi kozmickým a nekozmicným sektorom s cieľom zdôrazniť úlohu kozmických technológií, služieb a údajov pri reakcii na potreby rôznych politík a poskytnúť príležitosti na spoločný rozvoj kozmických ekosystémov vo všetkých členských štátoch, ktoré majú o takýto rozvoj záujem;
20. OPÄTOVNE PRIPOMÍNA, že je potrebné podporovať sektor New Space a jeho úlohu v kozmickom ekosystéme Únie, a pritom uplatňovať prístup k New Space uvedený v záveroch Rady „New Space pre všetkých“ a prioritné opatrenia v nich stanovené;
21. VYZÝVA Komisiu a EUSPA, aby podporovali pragmatické riešenia s cieľom posilniť rozvoj kozmických ekosystémov v členských štátoch prostredníctvom využívania existujúcich politík a programov v oblasti kozmického priestoru, ako sú iniciatíva CASSINI alebo program Horizont Európa, a zvýrazniť synergie, napríklad s Európskym obranným fondom, programom Digitálna Európa a Európskou radou pre inovácie;

22. VYZÝVA Komisiu a EUSPA, aby zintenzívnili spoluprácu s členskými štátmi prostredníctvom rôznych činností a podpory Vesmírneho programu Únie; PRIPOMÍNA, že je potrebné, aby sa v členských štátoch zvyšovala informovanosť o všetkých existujúcich nástrojoch financovania projektov súvisiacich s kozmickým sektorom zo strany Únie, napr. o programe Horizont Európa, Fonde regionálneho rozvoja, Kohéznom fonde, Programe InvestEU, Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, o prístupe k rizikovému kapitálu a inovatívnym partnerstvám prostredníctvom financovania Európskou investičnou bankou; a POZNAMENÁVA, že podpora pre členské štáty zároveň pomáha začleňovať kozmické technológie, údaje a služby do vnútroštátnych priemyselných politík, národných operačných programov a národných plánov obnovy a odolnosti;
23. VYZÝVA Komisiu, aby sa zaoberala príslušnými záležitosťami v oblasti regulácie a normalizácie s cieľom zabezpečiť využívanie kozmických služieb Únie, prijala vhodné opatrenia a podľa možnosti podporovala členské štáty v ich úsilí o vytvorenie priaznivého právneho rámca pre využívanie európskych kozmických údajov a služieb; a VYZÝVA agentúru EUSPA, aby v rámci svojej pôsobnosti podporovala Komisiu v činnostiach zameraných na normalizáciu a certifikáciu.
-